

foto's Koen Moons

Het hele jaar klussen in de

Komend van de Ring rond Amsterdam kom je terecht in een oud-Hollands landschap. Hier, tussen de hoofdstad en rivier de Zaan, ligt de Kalverpolder. Hier doen de ruim dertig vrijwilligers van stichting Kalverpolder onderhoudswerk voor Staatsbosbeheer. Elke dinsdag, het hele jaar door.

— Koen Moons (redactie)

> JAN DUYVIS, EEN VAN DE TWEE coördinatoren van de vrijwilligersgroep, komt met een bootje naar het thuishonk van de stichting gevaren om zijn bezoek op te halen. Het is eind van de ochtend, maar Duyvis en zijn mannen zijn al bezig vanaf half acht. “We zijn verderop aan het werk, maar daar kun je alleen per boot komen”, legt hij uit. “Dit is het vroegere vaarland van de boeren, ook zij konden hier alleen per boot hun land bereiken.” Geen boer die daar nog trek in heeft natuurlijk. Vanaf de jaren ‘60 trokken de boeren daarom weg uit het gebied. De ontwikkelingen daarna heeft Duyvis zelf meegemaakt. “Er zou hier gebouwd worden, flats van tig verdiepingen hoog”, vertelt hij terwijl we tussen het riet naar een bredere sloot varen. “Maar Provinciale Staten hebben dat plan destijds afgekeurd. Dertig jaar geleden is het in bezit gekomen bij Staatsbosbeheer en enkele

particulieren. De laatste boeren trokken zich op een gegeven moment ook terug en de verruiging sloeg toe. Staatsbosbeheer had nauwelijks middelen om het gebied te onderhouden. Toen heeft een aantal partijen de koppen bij elkaar gestoken, de vogelwacht, natuur- en milieuorganisaties. In 2006 is de stichting Kalverpolder opgericht met als doel de polder weer terug te brengen naar de situatie zoals die in 1974 was en ook de weidevogels weer terug te krijgen. Maar het gebied was van Staatsbosbeheer. Die zag het in eerste instantie niet zo zitten met die vrijwilligers, maar nu is er heel goed contact en volgens mij zijn ze wel blij met ons.”

Noordse woelmuis

We komen aan op een veld waar ongeveer vijftien mensen druk in de weer zijn met maaimachines, harken en hooivorken. Een van de

Kalverpolder

mannen komt naar ons toegelopen, het is de voorzitter van de stichting, Ron Sman. Hij wil net verder ingaan op het werk van de stichting als de blikken naar de grond gaan. "Kijk, een noordse woelmuis!" Het diertje springt onhandig over de stoppels van het gemaaid gras en riet om uiteindelijk in een dikke pol te verdwijnen. "Daar doen we het allemaal voor", aldus Sman. "Dit is allemaal rietachtig drassig land. Staatsbosbeheer deed hier eigenlijk niets meer mee, het had geen prioriteit. De Eilandspolder was bijvoorbeeld veel belangrijker, daar zaten veel meer weidevogels. Maar op een gegeven moment verruigt dit terrein en is het bijvoorbeeld voor die woelmuis ook niet meer geschikt. Wij hebben het onderhoud van dit land nu opgepakt. We maaien de boel en in de winter worden bomen verwijderd."

Het beheer wordt bepaald samen met Staatsbosbeheer. "Die hadden eerst wat twijfels", weet ook Sman te vertellen. "Ze vroegen zich af: Heeft deze club wel bestaansrecht? Is het geen eenmalige eruptie? Maar nu krijgen we alle vertrouwen en stellen we samen een programma op." Op de jassen van de mannen – vrouwen zijn niet te bekennen – prijkt ook 'Staatsbosbeheer' en 'vrijwilliger'. "We zijn ook officieel vrijwilligers van Staatsbosbeheer en krijgen een vrijwilligersvergoeding van Staatsbosbeheer, maar we organiseren alles zelf en hebben onze eigen spullen", zegt Duyvis. "Alle apparatuur hier is door onszelf aangeschaft."

Leuk met elkaar

Een van die apparaten is de maaimachine, waarvan er twee op het veld aanwezig zijn. De andere mannen harken het maaisel met de

hand op rillen. Een van hen, aan de andere kant van het veld, zwaait en wijst naar de grond. Weer een woelmuis. "Dat maakt het wel leuk, dat je af en toe wat tegenkomt tijdens het werk." De man is Kees Tempelaar, net als velen hier gepensioneerd. Dat stelt hem in staat hier wekelijks bezig te zijn. "Ik vind het hartstikke leuk om te doen, zeker deze ploeg mensen maakt het werk heel leuk. Ik werk soms ook op andere dagen, als er bijvoorbeeld een paar dagen van tevoren gemaaid moet worden voordat we met de grote groep er aan de slag kunnen. Vandaag was ik er om half acht al om machines aan boord te zetten. En meestal gaan we 's middags ook nog wel even door. Ik vind het heerlijk om te doen."

Zijn collega Han Stelling heeft een vergelijkbaar verhaal. Tot enkele jaren terug had hij een grote meubelzaak in de buurt, maar na zijn pen-

sionering is hij hier de handen uit de mouwen gaan steken. “Je moet toch in beweging blijven”, zegt hij glimlachend. “En het is gewoon heel leuk met elkaar, iedereen is heel enthousiast. We hebben veel lol met elkaar. Ik denk dat dat voor de meesten de grootste motivatie is om elke week weer hierheen te komen. En we hebben natuurlijk allemaal iets met dit gebied.”

Opknapbeurt

Het is lunchtijd. De mannen komen uit alle hoeken van het veld naar de boot, de spullen worden ingeladen en het eerste personenbootje maakt zich, met wat moeite los uit het riet. Voldaan staren de vrijwilligers om zich heen. “Er moet wel veel gebeuren in dit gebied”, zegt Stelling. “Er moet hoog nodig gebaggerd worden.”

Aangekomen bij het gebouw van de stichting, waar voor allen een kop soep wacht, laat voorzitter Sman weten dat dat baggeren komende tijd ook gaat gebeuren. “Het gebied krijgt een

grote opknapbeurt. De sloten worden gebaggerd en beter bevaarbaar gemaakt en er komen goede aanlegplaatsen voor de boten. Daarvoor is een subsidie beschikbaar uit FES-gelden, dat staat voor Financieel Economische Structuurverbetering, dat geld komt uit aardgaswinning.” Eenmalige subsidies zijn er ook wel eens voor machines. Maar het reguliere werk moet de stichting zelf bekostigen “Elke liter benzine betalen we uit eigen zak”, aldus Sman. “We krijgen geen structurele subsidie. Staatsbosbeheer betaalt elke vrijwilliger 4,50 per dag, dat geld gaat naar de stichting. Daarnaast geven we excursies en doen aan fondsenwerving in de omgeving.”

Waardering

De heren kunnen niet zeggen dat hun werk niet gewaardeerd wordt. Toen de stichting net opgericht was, kregen ze al de landschapsprijs van de Provincie Noord-Holland. Later werden ze genomineerd voor de Fentener van Vlissingen-

prijs en dit jaar kregen ze de Nutsprijs van de Zaanstreek. “Daar houden we gelukkig ook nog wel geld aan over”, zegt Sman wijzend om een grote cheque aan de muur. 8.216,11 euro kregen ze van de Lyons Club Zaanstreek. “Daarnaast worden we regelmatig gevraagd om te vertellen over ons werk, binnenkort bij een conferentie over vrijwilligerswerk bij de provincie bijvoorbeeld. Staatsbosbeheer gebruikt deze plek graag voor activiteiten.”

Waardering en soms een financiële bijdrage dus. “Maar om ons werk te kunnen blijven doen is er meer nodig”, meent de voorzitter. “We zijn nu voorzichtig bezig met het opzetten van een landschapsfonds, dat gevoed moet gaan worden vanuit verschillende overheden en particulieren. Wij leveren een enorme bijdrage aan dit gebied, dus het zou goed zijn als de omgeving ons daar in steunt.” <

redactie@vakbladnbl.nl

